

SEZONA 1921/22

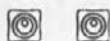
GLEDA LIŠKI LIST

ŠTEVILKA 34

IZDAJA UDRUŽENJE GLED. IGRALCEV

◻ ◻ MESTNI ODBOR LJUBLJANA ◻ ◻

◻ ◻ UREJA GUSTAV STRNIŠA ◻ ◻

CENA DIN 2.50

UNDERWOOD IDEAL • ERIKA

pisalni stroji.

• OPALOGRAPH •
SCHAPIROGRAPH
razmnoževalni aparati
so najboljši.

...

:: THE REX CO. ::

Ljubljana,

Gradišče 10.

Telefon 268.

Spored za 34. teden.

Drama

Sreda,	31. maja	— Liliom.	A E
Četrtek,	1. junija	— Madame Sans Gêne. (Vojaška predstava. Začetek ob osmih zvečer.)	Izven.
Petek,	2. junija	— Madame Sans Gêne.	A E
Sobota,	3. junija	— Liliom.	C
Nedelja,	4. junija	— Peterčkove poslednje sanje. (Otroška predstava. Začetek ob treh popoldne.)	Izven.
Poned.,	5. junija	— Liliom.	Izven.
Torek,	6. junija	— Zaprto.	

Opera

Sreda,	31. maja	— Tosca. — Gostovanje g. Roberta Primožiča iz Zagreba.	C
Četrtek,	1. junija	— Boris Godunov. (Dijaška predstava. Začetek ob treh popoldne.)	Izven.
Petek,	2. junija	— Zaprto.	
Sobota,	3. junija	— Triptychon — Plašč, Sestra Angelika, Gianni Schicchi.	B D
Nedelja,	4. junija	— Trubadur.	Izven.
Poned.,	5. junija	— Faust. — Gostovanje g. Sergeja Nikolajeviča iz Novega Sada.	Izven.
Torek,	6. junija	— Pevski in baletni večer kubanskih kozakov.	Izven.

LILIOM

Predmestna legenda v sedmih slikah. Spisal Franc Molnar.
Prevel iz nemščine Osip Šest.

Režiser: OSIP ŠEST.

Liliom	g. Peček.
Julka	ga. Wintrova.
Marička	ga. Rogozova.
Gospa Muškat	ga. Danilova.
Liza	gna. Gorjupova.
Gospa Bezeg	gna. Rakarjeva.
Fičur	g. Rogoz.
Mladi Bezeg	g. Železnik.
Wolf Breinfeld	g. Plut.
Strugar	g. Lipah.
Lincmann	g. Gregorin.
Policijski komisar	g. Šubelj.
Berkovič	g. Smerkolj.
Policijski koncipist	g. Danilo.
Stari stražnik	g. Šubelj.
Prvi policaj	g. Medven.
Drugi policaj	g. Cesar.
Budimpeštanski stražnik	g. Gaberščik.
Prvi detektiv	g. Kralj.
Drugi detektiv	g. Drenovec.
Zdravnik	g. Šest.
Doktor Reich	g. Strniša.
Štefan Kadar	g. Markič.

Štiri hišne, dva detektiva, dva delavca, lajnar. Dejanje se
se vrši v budimpeštanskem „pratru“.

Po prvi, tretji in peti sliki daljša pavza.

MADAME SANS GÊNE

Komedija v treh dejanjih s prologom. — Spisala Victorien Sardou in Emil Moreau.

Režiser: B. PUTJATA.

Osebe v prologu:

Lefebere, seržant narodne garde	g. Gregorin.
Joliceur	g. Kuratov.
Rissout	g. Gaberščik.
Vabontrain	g. Cesar.
Fouché	g. Kralj.
Vinaigre, bobnar	g. Bitenc.
Grof Neipperg, častnik pri avstr. poslaništvu	g. Šubelj.
Mathurin, učenec	gdč. Gorjupova.
Katarina, perica, s pridevkom Madame Sans Gêne, nevesta Lefebereva	ga. Danilova
Toinon	gdč. Šturmov.
Julija	gdč. Rovanova.
La Éoussotte	gdč. Rakarjeva.

Osebe v igri:

Napoleon	g. Danilo.
Lefebere, maršal in vojvoda gdanski	g. Gregorin
Fouché, bivši policijski minister, sedaj vojvoda otranski	g. Kralj.
Savary, vojvoda Rovigo, policijski minister	g. Strniša.
Brigod, ceremonijar pri Napoleonu	g. Bitenc.
Katarina, maršalica Lefebere, Madame Sans Gêne iz prologa	ga. Danilova.
Karolina, kraljica napoljska	ga. Wintrova.
Eliza, princeza luška	gdč. Mira Danilova.
Mme de Bassano	gdč. Gorjupova.
Mme de Rovigo	gdč. Božilova.
Mme de Bulow	gdč. Rakarjeva
Grof Neipperg, sedaj avstrijski poslanec pri Napoleonu	g. Šubelj.
Vanouville, Napoleonov adjutant	g. Gaberščik.
Roustan	g. Cesar.
Constant	g. Kuratov.
Despréaux, plesni učitelj	g. Plut.
Jasmin, Lefeborov majordom	g. Ločnik.
Leroy, dvorni krojač	g. Smerkolj.

Prolog v pralnici Katarinini v Parizu, za revolucije 10. avgusta 1792.

Prvo, drugo in tretje dejanje 18 let pozneje tudi v Parizu.

Peterčkove poslednje sanje

Božična povest v štirih slikah. Spisal Pavel Golia.

Režiser: O. ŠEST.

I. Jezušček obdaruje bolnega Peterčka.

Peterček	gna. Vera Danilova.
Babica	ga. Juvanova.
Berač	} g. Peček.
Čarodej Grča	
Mamica	ga. Wintrova.
Mesec, princ lazurnih dalj	g. Lipah.

Jezušček, Marija, Sv. Jožef.

II. Pri kralju Matjažu.

Peterček	gna. Vera Danilova.
Čarodej Grča	g. Peček.
Mesec, princ lazurnih dalj	g. Lipah.
Mamica	ga. Wintrova.
Kralj Matjaž	g. Danilo.
Kraljica Alenka	ga. Avg. Danilova.
Kraljična Alenčica	gna. Mira Danilova.
Poveljnik telesne straže	g. Železnik.
Prvi vojščak	g. Kralj.
Drugi vojščak	g. Šubelj.
Tretji vojščak	g. Strniša.
Aratar	g. Drenovec.
Glasnik	g. Bitenc.

Matjaževi vojščaki in vitezi, paži.

III. Sveta noč v gozdu.

Peterček	gna. Vera Danilova.
Čarodej Grča	g. Peček.
Mesec	g. Lipah.
Mamica	ga. Wintrova.
Oče Hrast, župan gozdov gorjanskih	g. Gregorin.
Čarodejka Bukva	gna. Rakarjeva.
Meglica-Krasotica	ga. Šaričeva.
Palček-Strahopetček	gna. Gorupova.
Jezušček	* * *
Marija	* * *
Sv. Jožef	* * *
Gašper,	} Sveti trije kralji { g. Daneš.
Miha,	
Baltazar,	
	g. Šest.
	g. Gaberščik.

Angeli Palčki, Palčice, gozdno prebivalstvo: drevesa, živali itd.

IV. Jezušček odpelje Peterčka k mamici.

Peterček	gna. Vera Danilova.
Mamica	ga. Wintrova.
Berač	g. Peček.
Babica	ga. Juvanova.
Bog Oče, Jezušček, Marija, Sv. Jožef, sv. Trije kralji, sv. Miklavž, svetniki, angeli.	

TOSCA

Melodrama v 3 dejanjih. Besedilo po V. Sardouju napisala
L. Illica in G. Giacosa, prevel Cvetko Golar; vglasbil
G. Puccini.

Dirigent in režiser: F. RUKAVINA.

Floria Tosca, slovita pevka (sopran)	. . . gna. Zikova.
Mario Cavaradossi, slikar (tenor)	. . . g. Kovač.
Baron Scarpia, polic. načelnik (bariton)	g. R. Primožič k. g.
Cesare Angelotti (bas)	. . . g. Zorman.
Cerkovnik (bariton)	. . . g. Trbuhović.
Spoletta, birič (tenor)	. . . g. Mohorič.
Sciarrone, orožnik (bas)	. . . g. Vovko.
Jetničar (bas)	. . . g. Ribič.
Pastir	. . . gna. Šterkova.

Kardinal, sodnik, vodja mučilnice, pisar, častnik, podčastnik,
vojaki. Cerkveni pevci, duhovniki, ljudstvo.

Godi se v Rimu leta 1800.

Nove dekoracije izdelal g. dek. slikar V. Skružny.

Prva vprizoritev leta 1900 v Rimu

BORIS GODUNOV

Muzikalna ljudska drama v 7 slikah. Vglasbil M. P. Musorgski, predelal in instrumentiral N. Rimski-Korsakov. Besedilo po Puškinu in Karamzinu poslovenil C. Golar.

Dirigent: F. RUKAVINA.

Režiser: BORIS PUTJATA.

Boris Godunov, ruski car (bariton)	. . .	g. Levar.
Feodor	{ njegova { (mezzosopran)	. . . gna. Kalouskova.
Ksenija	{ otroka { (sopran)	. . . gna. Kalinova.
Dojilja		ga. Smolenskaja.
Knez Vasilij Ivanovič Šujski (tenor)	. . .	g. Sovilski.
Pimen, kronist, menih (bas)		g. Zathey.
Napačni Dimitrij, Grigorij Otrepejev (tenor)	. . .	g. Kovač.
Marina Mnišek, hči vojvode iz Sandomira	. . .	gna. Rewiczewa.
Varlaam	{ vagabunda { (bas)	. . . g. Zupan.
Misajil	{ (tenor)	. . . g. Mohorič.
Krčmarica (mezzosopran)		gna. Šterkova.
Blaznik (tenor)		g. Trbuhović.
Telesni bojar (tenor)		g. Bratuž.
Lovicki	{ jezuita { (bas)	. . . g. Zorman.
Cernjakovski	{ (bariton)	. . . g. Perko.
Stotnik (bas)		g. Zorman.

Glasovi iz ljudstva, bojarji, otroci bojarjev, strelci, straže, stotniki, magnati; poljske plemkinje, deklice iz Sandomira, romarji, narod. Godi se 1598—1605. — Prva vprizoritev l. 1874 v Petrogradu.

Nove dekoracije deloma po načrtu g. Sadikova, deloma po lastnem načrtu naslikal g. Skružný. Nove kostume po načrtu g. Sadikova izdelala ga. Waldsteinova in g. Dobry.

Prva slika: Boris Godunov, ki se je polastil prestola tako, da je umoril malega carjeviča Dimitrija, je kronan in stopa med slavnostno procesijo v cerkev, kjer se pokloni senci svojih prednikov. Narod ga navdušeno slavi.

Druga slika: Starček Pimen piše ruski letopis in končava z umorom Dimitrija. Navzoč je Grigorij Otrepejev, katerega muči tudi v sanjah častiljubna misel, kako bi izrabil v svojo korist dogodek o ubitem carjeviču Dimitriju, za katerega se pozneje izda.

Tretja slika se vrši v krčmi na litvanski meji. Dva vagabunda, Varlaam in Misajil, tipična za rusko življenje, sta pripeljala sem Otrepejeva, ki je pobegnil iz samostana. Pride policija, ki išče Otrepejeva, kajti samostan ga je bil že naznanil oblasti. Toda zvitost in smelost Otrepejeva rešita.

Četrta slika se godi v sobi carja Borisa. V njegovi družini vlada prijateljstvo, toda nad glavami vseh visi težka usoda. Borisa muči zavest, da je kriv nesreče svoje rodbine in svojega naroda. Knez Šujski mu prinese zdajci vest o groznem pojavu: ubit carjevič je tu v osebi lažnega Dimitrija. Ubogi car zapade strašni oblasti svoje težke vesti.

Peta slika: Deklice slave lepoto svoje gospodarice Marine, hčerke vojvode Sandomirskega. Lažni Dimitrij je vanjo zaljubljen. Marina ni zaljubljena, temveč častihlepna. Laska ji, postati ruska carica. Zato ga podpihuje na boj in mu obljubi ljubezen, če postane car.

Šesta slika se dogaja pod mestom Kromi. Otrepejevi prištaši so naščuvali sodrgo zoper Borisa in njegovo oblast. Ravnokar zasmeljuje drhal Borisovega bojarja Hruščova. V to pride od rojstva blazni Ivanič, simbol uboge Rusije, ki jo potepta vsak, komur je ljubo. Vagabunda Varlaam in Misajil agitirata uspešno za Dimitrija. Nastopita dva jezuita, ki sta simbol nesreče Dimitrija, zakaj za časa svojega vladanja je dovolil propagirati papizem. Sodrga hoče oba obesiti, prihod Dimitrija ju reši. Narod vse pozabi in gre navdušeno za Dimitrijem.

Sedma slika: Bojarji se posvetujejo v granoviti palači v Moskvi. Knez Šujski, sovražnik Borisov, jim pripoveduje o bolezni carja, ki prihaja ves v njeni oblasti. Starček Pimen — naročil ga je nalašč Šujski — pripoveduje o čudežih, ki se prikazujejo na grobu ubitega carjeviča. To pripovedovanje stre Borisu zadnje sile. Car čuti bližino smrti, poslovi se od svojega sina in hoče v samostan, da najde tam odpuščenje za svoj strašni greh. Toda umira tik svojega prestola, katerega je osvojil za tako grozno ceno.

TRIPTYCHON.

PLAŠČ.

Uglasbil G. Puccini. Besedilo zložil po Didiera Golda „La Houppe-lande“ G. Adami. Poslovenil M. P.

Dirigent in režiser: F. RUKAVINA.

Michele, gospodar čolna	g. Romanowski.
Luigi, težak	g. Sowilski
Tinea, „	g. Mohorič.
Talpa, „	g. Zorman.
Giorgetta, žena Michela	gna. Thalerjeva.
Frugola, žena Talpe	gna. Šterkova.
Prodajalec pesmi	g. Banovec.
Ljubimec	g. Bratuš.
Ljubimka	ga. Ribičeva.

Težaki, lajnar, dekleta. Dejanje se vrši na čolnu.

SESTRA ANGELIKA.

Besedilo zložil G. Forzano. Poslovenil dr. I. Šorli.

Sestra Angelika	gna. Zikova.
Teta kneginja	ga. Thierry-Kavčnikova.
Prednica	gna. Smolenskaja.
Penitencijarka	gna. Sfiligojeva.
Predstojnica novic	gna. Kalouskova.
Sestra Genovefa	gna. Lewandowska.
Sestra Ozmina	gna. Pretnarjeva.
Sestra Dolcina	gna. Ponikvarjeva.
Sestri nabiralki	gna. Ribičeva.
	gna. Jeromova.
Novici	ga. Trbuhovičeva.
	gna. Mišičeva.
Sestra ključarica	ga. Lumbarjeva.

Dejanje se godi h koncu 17. stoletja v samostanu.

GIANNI SCHICCHI.

Besedilo zložil G. Forzano. Poslovenil dr. I. Šorli.

Gianni Schicchi	g. Levár.
Lauretta, njegova hči	ga. Lovšetova.
Zita, nazvana „Stara“, sorodnica Buosa	gna. Šterkova.
Rinuccio, nečak Zite	g. Kovač.
Gherardo, nečak Buosa	g. Bratuš.
Nella, njegova soproga	gna. Koreninova.
Gherardino, njun sin	g. Habič.
Betto iz Signe, svak Buosa	g. Zorman.
Simon, sorodnik Buosa	g. Zupan.
Marco, njegov sin	g. Bagrov.
Ciesca, njegova soproga	ga. Smolenskaja.
Maestro Spinelloccio, zdravnik	g. Perko.
Amantio plemeniti Nicolao, notar	g. Terčič.
Pinellino, čevljar	g. Erklavec.
Guccio, barvar	g. Ribič.

Dejanje se vrši v Firenci leta 1299. — Dekoracije naslikal g. Skružny.

Plašč. Michele, lastnik čolna, ležečega zdaj v kanalu Sene pred Parizom, ima lepo mlado ženo. Med težak, ki nalagajo in razkladajo blago njegovega čolna, služi tudi Luigi, mladostni prijatelj njegove žene. Med njim in njegovo ženo vzplamti ob spominih na otroška in svobodna leta ljubezen, ki konča s tem, da zadavi Michele svojega tekmeca ter skrije truplo pod svoj plašč.

Sestra Angelika. V velikem obzidju ženskega samostana. Solnčni zahod spomladi. Svetel žarek pada na curek iz vodometu. Nune so v cerkvi in pojo. Dve novici zapoznelki prideta čez oder, poslušata žvrgolenje v topolih in šele potem vstopita, dočim sestra Angelika, ki pride tudi prekasno, v znak popolnega kesa poklekne na pragu in poljubi zemljo. Zato pa potem, ko pridejo malo za tem sestre iz cerkve, s. penitancijarka ukori oni dve, njej pa odpusti zamudo. Ko je kaznovala še dve drugi sestri, dovoli ostalim odmor, ter se nune razidejo po dvorišču in vrtu. Tu ena opozori druge na solnčni žarek nad vodometom. Vse se razveseli, ker pridejo sedaj edini trije večeri, takozvani »zlati večeri«, ko solnce prisije v klavzuro do vodnjaka. Pa že jih tudi obide globoka otožnost, ker je to znak, da je spet prošlo eno leto. Ko ena predlaga, da bi orosile s to »zlato vodo« grob zadnji umrli sestri, jih gre mnogo na pokopališče, ostale pa se zamislijo v to, ali imajo še kako željo v srcu. Ena bi po tolikem času spet rada videla in pogladila jančka, druge dražijo sladkosnedo tovarišico, da si želi kak dober pregrizek. Ne brez nekoliko ženske zlobnosti vprašajo s. Angeliko, ali ona res nima nobene želje, in ko ona to zanika, pa se odstrani med svoje cvetice, izražajo nad tem svoje dvome, češ, da si gotovo želi kakega poročila o svojcih, ki se je že sedem let več ne spomnijo, čeprav je visokega, da, knežjega rodu. Tu naglo priteče sestra strežnica, proseč s. Angeliko, naj ji da kaj za sestro, ki so jo opikale ose. Res s. Angelika takoj najde rastlino, s katero naj si ona namaže rane, sok druge pa naj pije. Zdaj prideta dve sestri, ki sta bili šli pobirati k ljudem milodare in jih izročita sestri gospodinji. Ena teh sester obenem pove, da se je zunaj pred vrati ustavila sijajna kočija, in to spravi s. Angeliko v največjo razburjenost. Izkaže se, da velja poset res njej — prišla je kneginja, njena teta. Prednica pozove s. Angeliko v govorilnico, kjer jo čaka kakor kamen hladna in nepristopna starka. Teta ji je prinesla v podpis dokument, s katerim je razdelila vse premoženje Angeličine knežje hiše, kakor sta ji bila to pred 20 leti, ko sta umirala, naročila Angeličin oče in mati. To razdelitev da je zdaj izvršila, ker je Angeličina mlajša sestra nevesta. In kdo je ženin? »Kdo drugi, ako ne On, ki je izbrisal madež, s katerim ste vi oskrunili beli grb naše hiše?!« ji teta kruto odgovori. Torej hoče teta žrtvovati tudi še sestro! A pove naj vsaj, kaj je z njenim, Angeličinim sinkom, ki so ga ji izrgali takoj po rojstvu.

Brez posebnega oklevanja teta pove, da je dete umrlo. Zdaj je za nesrečnico vse končano. V brezupnem joku se zgrudi na tla, toda teta misli samo na svoj dokument, ki ga ji Angelika tudi brezčutno podpiše. Teta odide, Angelika pa obupno kliče svoje dete. Z miglanjem drobne zvezdice naj da znamenje, ali sme kmalu k njemu. In res je »Marija ta čudež storila«! Ko zapoje zvon, odide s. Angelika kakor zamaknjena v svojo celico. Čim pa je v samostanu vse tiho, se njena vrata spet odpro, in ona pride na vrt, kjer si zapali ogenj, pristavi prsten lonček in si nabere vanj strupenih rastlin. Ves čas v misli, da jo je z Marijinim privoljenjem poklical sinček, izpije potem strup. Sedaj naenkrat spozna svojo grozno zmoto in svoj strašni greh. Obupno kliče Marijo, naj jo reši: naj je ne pusti umreti v smrtnem grehu in ji da znamenje, da ji je odpustila. In glej: nenadoma se razsvetli vsa cerkvice, in čudež se prične: Vrata cerkvice se počasi odpro in v tajinstvenem svitu se vidi vsa polna angelov. Na pragu se prikaže Marija Tolažnica, slovesna in mila, pred njo plavolas deček v beli obleki. Marija napoti dete, ne da se ga dotakne, proti umirajoči, ki izteguje roke proti njemu. Dete počasi napravi prvi, drugi in tretji korak. Ko je dete že čisto blizu, se s. Angelika počasi zgrudi in umre. Čudež ugasne.

Gianni Schicchi. Florentinski bogataš Buoso Donati je pravkar izdihnil. Njegovi sorodniki še kleče ob njegovi postelji in ga objokujejo. Tu zapazijo, da je najubožnejši izmed njih, Betto, pošepetal nekaj Nelli, ženi pokojnikovega nečaka Gherarda, in da se je ta zelo prestrašila. Kaj je bilo? No, glas, ki se širi po bližnji vasi Signi, da je Buoso vse svoje premoženje zapustil nekemu samostanu. Sedaj je seveda konec žalovanju — preveč imajo opraviti z mislijo, kaj bo, ako se govorica uresniči. Naposled pogodi Simon, najstarejši, tole misel: ako je oporoka pri notarju, potem gorje; ako pa je še v ti sobi in jo najdejo, se izteče lahko še vse dobro. Mrzlično se lotijo iskanja. V neki omari res iztakne testament Rinuccio, nečak pokojnikove sestrčine, stare Zite, in to srečo porabi v to, da bi od tete dosegel dovoljenje, naj bi se še letos smel poročiti z Lauretto, hčerko Gianna Schicchija. Teta je bila namreč doslej odločno proti ti zvezi, ker ji je dekle presiromašno. Zdaj je stvar seveda drugačna, in starka meni: »Ako se vse dobro konča, vzemi si magari ciganko!« Celo sama pošlje malega Gherardina, Gherardovega sinčka, po Gianna Schicchija in Lauretto. Prve besede oporoke: »Zapuščam ljubi Ziti in Simonu . . .« potrdijo veselo pričakovanje, in dediči začnejo govoriti že o tem, kaj bi vsak najrajši imel iz Buosovega bogastva. Tu naenkrat kakor strela: ko so se odločili, da berejo oporoko dalje, vidijo da jim pokojni res ničesar ni zapustil. Torej govorica ni bila prazna! Besen srd se polasti vse družbe, odduška pa si dajo v divjem psovanju na fratre, ki bodo zdaj »vse požrli«. A res

nobene pomoči, nobenega sveta? Ne, niti Simon ne ve ničesar, čeprav je bil celo župan v Fucecchiu! Edini, ki bi mogel pomagati, je Gianni Schicchi, človek namazan z vsemi žavbami, menj Rinuccio. Toda o tem pred vsem teta Zita ne mara ničesar slišati; sovraži ga že zato, ker je Laurettin oče. No, tudi ostalim se zdi za malo, da bi kak Donati vzel hčerko človeka, ki je prišel s kmetov. Zaman je vse opozarjanje mladeničevo na izredno prebrisanost očeta njegove ljubice in očitki sorodnikom, kako so smešni njihovi predsodki — ko Gianni Schicchi prispe na prejšnji Zitin poziv s svojo hčerko, ga zdaj ona prva sprejme vse prej nego ljubeznivo. Ker pa tudi Gianni ni izmed pohlevnih, se med njima uname prepir, ki konča z nebrojem psovka od obeh strani. Toda Rinuccijeve prošnje in hčerine solze Gianna le ganejo, da se loti zadeve. Z oporoko, ki mu jo je pokazala Zita, ni seveda nič. Toda že ima drugo misel v glavi. Ko pošlje prej hčerko domov, zabiči dedičem, naj brezpogojno skrbе za to, da nihče izven hiše ne izve za Buosovo smrt. Mrliča naj odnesejo v sosednjo sobo, pogase sveče, posteljejo posteljo in spravijo sploh sobo v prejšnje stanje. Predno pa jim more dalje razložiti svoj načrt, pride zdravnik Spinelocchio. Schicchi utegne samo še šepniti, naj ga ne pustijo k njemu, in že je smuknil za gardine pri postelji. Od tam potem prosi zdravnika z glasom pokojnega Buosa — glasom, tako dobro ponarejenim, da so se sorodniki sami v prvem hipu vsi prestrašili — naj ga pusti malo počivati, ko mu je mnogo bolje, ter da naj pride rajši zvečer še malo pogledat. Ko zdravnik, ponosen na uspeh svoje »šole«, odide, pošlje Schicchi enega izmed sorodnikov po notarja, češ, da želi Buoso Donati napraviti testament, si da prinesiti pokojnikovo nočno srajco, globoko čez čelo segajočo njegovo nočno čepico, ruto za čez obraz in pozove Buosove sorodnike, naj porabijo čas do prihoda notarja, da se domenijo, kako si razdelijo dediščino. Od začetka gre vse gladko: gotovino dobe vsi na enake dele, posestva pa ta to, oni drugo in tako dalje. Ko pa ostane še samo hiša v Florenci, mlini v Signi in Buosova mula, se vname za to med dediči ljut prepir, ki kar ne morejo iz njega. Tu jih opozori od zunaj mrtvaški zvon, da je vest o Buosovi smrti najbrže že prodrla v javnost. No, po sreči je umrl samo neki krščenj zamorec, a strah jih je iztreznil vsaj toliko, da prepuste odločitev glede spornih predmetov Giannu Schicchiju. Ta sprejme in obeča vsakemu izmed dedičev (ki ga drug za drugim, vsak za hrbtom drugega poskušajo podkupiti), da bo dal mulo, mline in hišo njemu. Med tem so našemili Gianna v pravega Buosa, proslavljajoč ga neprestano kot svojega rešitelja. Zdaj jih Schicchi opozori le še na posledice, ako bi prišla stvar na dan: zakon predpisuje za krivca in pomagača izgubo roke ter na to izgon! Naj torej dobro premislijo, predno bi se spet sprli med seboj! Toda dovolj — notar je tu in ž njim za priči čevljar Pinellino in barvar Cuccio. Sicer pa je vse drugo pripravljeno: mizica za no-

tarja v zatemnjeni sobi, zadaj za gardinami v postelji pa Gianni Schicchi, zdaj Buoso Donati. In z njegovim glasom Gianni narekuje oporoko: onim fratrom par lir (češ, kdor veliko zapusti samostanom in cerkvami, temu gotovo očitajo, da si je vse, kar ima, le prisleparil); ostalo premoženje pa, kakor so si dediči bili prej vse določili: ta posestva temu, ona tam drugemu in tako dalje — do mule, mlinov in hiše v Florenci. Seveda je vsakdo prepričan, da bo Gianni izpolnil obljubo in zapustil te reči njemu. Toda kdo dobi mulo? »Prezvesti moj dragi prijatelj Gianni Schicchi«, narekuje »bolnik«. Prav tako hišo in mline! Po vsakem teh stavkov dediči po koncu, toda Gianni jim zapoje pesem, kako z ostanki svoje odsekane roke zadnjič in za vedno pozdravljajo lepo Florenco. Ne pomaga nič — treba je pogoltniti ves besni srd! Šele, ko je notar s pričami že odšel, se vržejo vsi nanj. Toda on jih z Buosovo palico požene iz — svoje hiše. V sobi sta samo še Rinuccio in Lauretta, ki se držita vsa ganjena v objemu. Sam Gianni je ganjen, ko ju gleda. »Sicer bi me bil naš Dante za to lumparijo poslal v svoj pekel in izlil name tam vso svojo jezo; toda, upam, da mi vsaj vidva dasta odvezo . . .«, jima reče, predno pade zavesa.

TRUBADUR

(IL TROVATORE)

Opera v 4. dejanjih. Besedilo spisal S. Cammerano,
prevel A. Štritof. Vglasbil G. Verdi.

Dirigent: A. NEFFAT.

Režiser: F. BUČAR.

Grof Luna (bariton)		g. Romanowski.
Leonora (sopran)		ga. Lovšetova.
Ineza, njena družica (mezzo-sopran)		ga. Smolenskaja.
Azucena, ciganka (mezzo-sopran)		gna. Šterkova.
Manrico, njen rejenec, trubadur (tenor)		g. Drvota.
Ruiz, njegov, prijatelj (tenor)		g. Mohorič.
Ferrando, načelnik grajske straže (bas)		g. Zupan.
Ciganski poglavar (bariton)		g. Perko.
Sel (tenor)		g. Simončič.

Služinčad, spremstvo, vojaki, cigani. — Godi se deloma
v Biskaji, deloma v Aragoniji v 15. stoletju.

Prva vprizoritev l. 1853 v Rimu.

I. Ferrando pripoveduje straži, da je imel stari grof Luna dva sina. Mlajšega je bila neka ciganka začarala. Ker so jo zato zežgali, je ugrabila njena hči Azucena grofovo dete in ga baje iz maščevanja vrgla v ogenj. Po nalogu rajnega grofa, ki tega nikdar ni mogel verjeti, išče Ferrando zločinsko ciganko. — **P r e m e n a.** Leonora razodene Inezi, da ljubi trubadurja. Grof Luna hoče zapeti Leonori podoknico. Sreča se s svojim tekmeccem Manricom ter ga pozove na dvoboj.

II. Azucena pripoveduje Manricu grozne doživljaje iz svoje preteklosti in mu odkrije svoje sovraštvo proti Lunovim. Manrico sklene maščevati se nad protivnikom. V tem pride sel s poročilom, da namerava Leonora iti v samostan, ker misli, da je Manrico mrtev. — **P r e m e n a.** Luna hoče preprečiti Leonorin vstop v samostan. Manrico prihiti in odvede Leonoro.

III. V taborišče grofa Lune privedo Azuceno, v kateri spozna Ferrando zločinsko ciganko. — *P r e m e n a.* Manrico in Leonori naznani Ruiz, da vedejo Lunovi vojaki Azuceno na grmado. Manrico odide, da bi jo rešil.

IV. Manrico je z Azuceno vred pal v roke Luni. Oba sta obsojena na smrt. Pred ječo toži Leonora. Z dvora se čuje mrtvaški zbor, iz ječe Manricova pesem. — *P r e m e n a.* Leonora, ki je bila vzela strup, pride v ječo po Manrica; on pa jo pahne od sebe, misleč, da mu je postala nezvesta. Ko Leonora umre, da Luna Manrica sežgati. Azucena mu razodene grozno skrivnost: Bil je tvoj brat.

FAUST

Opera v petih dejanjih. Besedilo po Goetheju spisala
J. Barbier in M. Carré, vglasbil Charles Gounod.

Dirigent in režiser F. RUKAVINA.

Faust (tenor) g. Sovilski.
Mefisto (bas) **g. Sergej Nikolajevič k. g.**
Margareta (sopran) gna. Zikova.
Valentin, njen brat (bariton) g. Levar.
Marta, njena sosedica (mezzo-sopran) gna. Rewiczewa.
Siebel, študent (sopran) ga. Levandovska.
Wagner, študent (bas) g. Zorman.

Vojaki, meščani in meščanke. Prikazni v podzemeljskem kraljestvu. — Plese priredil g. baletni mojster Pohan. — Godi se na Nemškem v začetku šestnajstega stoletja. — Prva vpriporitev l. 1859 v Parizu.

I. Faust obupuje, ker je uvidel, da je v vedi zaman iskal rešitve svetovne uganke. Že si hoče vzeti življenje, kar zapoje veliko-
nočni zvonovi in ga iztrgajo mračnim mislim. Sedaj pokliče hudiča
na pomoč. Mefisto mu obljubi novo mladost, če se mu Faust
zapiše. Faust privoli po težkem boju še-le, ko mu je Mefisto pri-
čaral Margaretino podobo pred oči.

II. Ljudstvo pije in raja pred mestom. Valentinu, ki se od-
pravlja na vojno, obljubita Wagner in Siebel, da bosta čuvala
njegovo sestro Margareto. Pivcem se pridruži Mefisto in se spre-
z Valentinom; a Mefistu ne škodi orožje; vsi spoznajo osupli, da
se tepejo z vragom samim in se umaknejo. Mefisto pokaže Faustu
Margareto, ki prihaja iz cerkve. Faust jo nagovori, ona ga zavrne.

III. Mefisto položi Margareti na prag dragocen nakit. Deklica
ga najde, si ga nadene in je vsa očarana. Faust pride in med
obema vzplamti ljubezen.

IV. Valentin se je vrnil domov. Mefisto zapoje zabavljivo
podoknico. Valentin plane iz hiše in pade smrtno ranjen v boju zoper
Fausta in Mefista. Margareto, ki se vrže plakaje na umirajočega,
prekolne. — P r e m e n a. Margareta išče uteho v cerkvi ali zli duh
jo muči, dokler se nezavestna ne zgrudi.

V. Mefisto privede Fausta v svoje čarobno kraljestvo, kjer ga omamijo lepe grešnice. (Balet.) Toda Fausta peče vest. Spomni se Margarete. Prikazni izginejo, in nenadoma je zopet na zemlji. Mefisto ga pelje k Margareti. — *P r e m e n a .* — Margareta je v ječi, ker je umorila svoje dete. Faust jo hoče rešiti, a jo ne more pregovoriti, da bi šla z njim. Ko se pokaže še Mefisto, kliče prestrašena devica v skrajni sili nebesa na pomoč; Bog se je usmilil in jo sprejme k sebi. Fausta odvede Mefisto.

H. Heine:

Sem vedno te ljubil.

Sem vedno te ljubil in ljubim te še —
Pa da se ves svet strmoglavi,
iz teh razvalin plapolali bi le
plameni moje ljubavi.

Ivan Albreht.

H. Heine:

Očesec modre vijolice.

Očesec modre vijolice,
rdečih tvojih lic rožice,
ročic prebele še lilije
cvetijo, cvetijo, naprej cveto —
le srčece je že suho.

Ivan Albreht.

Zakaj?

Skozi ozko okno sije solnce, poigrava z rdečimi celejami na visokem stojalu, reže v tankih črtah praznino, doseže mizo sredi sobe in obtiči na vogalu kot velika, svetla lisa.

Pri mizi sedi Stana. Bele roke so naslonjene na rob, zlato-lasa glavica klone kot pod pezo težkih kit, velike, rujave, globoke oči zro otožno na ulico.

— Ljubljani! —

Samo, ta beseda ždi na belem pisemskem papirju. Črke jo zbadajo, vabijo, praznina pod začetim pismom jo mika s svojo beloto... Stana išče besed, izrazov. Naenkrat ji zablesté v očeh solze, spolze preko žametnega lica na bele lehti. Stana skrije glavico v dlani in zaplaka polglasno, krčevito.

Stana je živela v malem mestu. Fanta je imela, lepega, ponosnega. Tudi ona je bila krasna. Žal, da on ni mogel dobiti službe v nje rodnem kraju, bival je v par ur oddaljenem večjem mestu. Obiskaval jo je in ji mnogokrat pisal. Vračala mu je ljubezen s tiho, udano ljubavjo, le — pisala mu ni nikoli. Večkrat ji je to očital; vsakrat mu je obljubila pisati, toda, ko je sedla k mizi in vzela peresnik v roke, ni mogla napisati ničesar, kar bi se ji dozdevalo res ljubeče in pisano iz srca. Vsako pismo je strgala nedovršeno, komaj čakala njegovega prihoda in se potem opravičevala pred njim. Pregloboka in presilna se ji je dozdevala njena ljubezen, zato so se ji zdeli tudi vsi izrazi preplitki, prevsakdanji, da, skoro banalni. Iskala je krasnih izrazov, poskušala sestaviti lepe stavke, polne moči, ljubezni in življenja, pa jih ni našla v svojem spominu in večkrat si je zaman belila po cele ure svojo zlato-laso glavico.

Fant ji je sproti odpuščal, ljubkoval ž njo in ji prisegal večno ljubezen in zvestobo. Ona ga je ljubila in trepetala zanj v svoji ljubezni kakor plašna golobica v večnem strahu, da ga ne premoti druga.

Po vsakem pismu, na katero mu ni odgovorila, je prišel v par dneh navadno sam, pripeljal se je z večernim vlakom in se mudil par ur.

Snoči ga je čakala koprneče, nestrpno. Že štirinajst dni ga ni bilo. Na njegovo drugo pismo mu je poslala razglednico s pozdravom, toda on ni prišel.

Daneš ji pa piše pismo. Očita ji, da ga nima rada, da mu ni pisala niti eno pismo, in da se je, čeprav težko, odločil za drugo.

Stana bere, bere in ne more umeti. Odpisati hoče, pa ne more. Kako? Še v drugem razpoloženju mu ni mogla odgovoriti, a kako danes?

Ko se izplaka, se zazre v bujno rdečo celejo, ki jo je prinesel zadnjič nje dragi. Vsa je krvava, vsa žari v solčnih žarkih! Zazdi se ji, da je ta celeja nje srce, čuteče in plamteče, toda molčeče srce, ki ga ji je vrnil nezvesti. Žarki, vroči žarki prebadajo to srce, da žari in drhti v svoji tihi, strašni ho-lečini!

— Zakaj si to storil? —

Tih vzdih se ji prikrade iz duše, neizmerna bol ji iztisne spet solzo, ki zablesti v nje prelestnih očeh. Potem se premaga in nadaljuje pismo:

Zakaj si to storil? Kako, da nisi razumel? Izraza nisem imela za svojo veliko ljubezen. Bodi srečen! Stana.

Solčni žarek huškne iz mize, hip se potuhne na tleh, objame še enkrat rdečo celejo in izgine skozi okno.

Mrak se bliža. Temnordeča stoji celeja pri oknu kot velika, nejasna, krvava kepa, od nje pa vise cvetovi cunjasti, ohlapni...

G. Strniša.

Ruske romance.

1. Pri kaminu.

Ti sediš pri kaminu in z dušo težkó
zreš, ko ogenj žalnó dogoreva,
ko v njem plamen zdaj svetel razvname temó,
zdaj spet sobo s polmrakom odeva.

Ti žaluješ... po čem? po preteklih li dneh,
polnih nežne ljubezni, pozdravov?...
Kaj to iščeš tam v ogljih gorečih na tleh? —
Je vse eno, če glédaš v daljavo...

Le počakaj, še hip in — že ognja ne bo,
ki te znal je ljubavno ogreti
in v kaminu ostane kup oglja samô,
ki ni moglo dočista zgoreti.

A ljubezen, o draga, je tak-le kamin,
kjer zgore vse najlepše nam sanje;
ko ugasne ljubav —, v srcu mraz je temin
pa trpljenje in solz trepetanje!...

2. Jaz pomnim dan . . .

Jaz pomnim dan . . . ah to je bila sreča,
ko prvič segla sva drug drugemu v roko;
jesen je bila, mraz in megla dež roseča,
no lepše vesne več za nas ne bo . . .

Jaz pomnim dan, to bil je dan spomladnji,
ko sva ločila se s teboj na vekomaj;
na dušo legel je jesenski somrak hladni, —
o, da neznan bi nama bil ta maj!

Prošla so leta . . . Midva spet sva skupaj,
miruje v meni kri, ti mrzla si ko led,
pod kodri sivih las več najti ni obupa,
izginil je ljubezni naše sled!

3. V mesečni noči.

V mesečni noči snežec srebrni
trojka po cesti lèti, ne zvrni!
Din-din-din, din-din-din zvonki zvonček zveni,
tale zvok, tale zvonk mnogo mi govori.

Pomnim sestanek v zgodnji pomladi,
prvič ko smo se imeli tak radi;
kakor zvonček Tvoj mladi mi glas je zvenél,
din-din-din, din-din-din sladko ljubezen pel.

Pomnim množice polno dvorano,
ličece drage pod pajčolanom.
Din-din-din, din-din-din: žvenk kozarcev zveni,
z mlado ženko ves srečen moj tekmeč stoji!

Prevel R. Peterlin-Petruška.

Avguštin in Ing. Viktor Accetto

inženjersko stavbno podjetje

◉ LJUBLJANA, Trg Tabor 2 ◉

Telefon Interurban št. 555

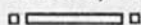
SLOVENSKA ESKOMPTNA BANKA

Deln. glavica: **LJUBLJANA, Šelenburgova ul. 1** Rez. zakladi:
K 20.000.000.— K 6.500.000.—

izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulantneje.

Podružnice: **Novo mesto, Rakek, Slovenjgradec.**

Telefoni: št. 146, 458.

Brzojavke: ESKOMPTNA.

Vizitke, kuverte, račune in druge tiskovine
izvršuje lično in poceni

Zvezna tiskarna

:-: v Ljubljani, Wolfova ulica števil. 1. :-:

Parna pekarna Jakob Kavčič

Ljubljana, Gradišče števil. 5

Večkrat na dan sveže
in raznovrstno pecivo.

NOVE KNJIGE!

V založbi „Zvezne tiskarne“ v Ljubljani sta izšli zopet dve novi knjigi:
Dr. Fr. Ogrin: SLIKE IZ BELOKRAJINE. 80 strani. — Iv. Rozman:
NAŠA BOL. 67 strani. — NEKOLIKO ZGODOVINE K POLOMU NA
KOROŠKEM. Naslovna slika A. Gasparija.

== Cena vsaki knjigi 8.— Din. ==

Naročajo se v

Zvezni knjigarni Ljubljana, Marijin trg št. 8.

MLEKARSKA DRUŽBA ZA JUGOSLAVIJO

LJUBLJANA d. z o. z. Vojaška ul. 10

priporoča svoje mlečne izdelke, kot surovo
maslo, razne vrste sira, zlasti pa pasterizirano
mleko, ki ga bo dostavljala v prihodnje na dom.

JADRANSKA BANKA - BEOGRAD.

Delniška glavnica: Din 30,000.000.—, Rezerva: Din 15,000.000.—.

PODRUŽNICE:

Celje, Cavtat, Dubrovnik, Ercegnovi, Jelsa, Korčula, Kotor, Kranj,
Ljubljana, Maribor, Metković, Sarajevo, Split, Šibenik, Zagreb.
Naslov za brzojave: JADRANSKA.

AFILIIRANI ZAVOD:

FRANK SAKSER STATE BANK
82 CORTLAND STREET
NEW YORK CITY.

